

Jutranja izdaja.

418. številka.

V Ljubljani, v soboto, dne 26. novembra 1910.

Cena 4 vinarje.

Letnik XLIII.

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	" 6—
četrt leta	" 3—
na mesec	" 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 24.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pesamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vln. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročilne se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
pol leta	" 9—
četrt leta	" 4-50
na mesec	" 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravištvo: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 25.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Državni zbor.

S. — Dunaj, 26. novembra. V večerajšnji seji poslaniške zbornice se je nadaljevala debata o draginjskem vprašanju. Trgovinski minister dr. Weisskirchner in 4 govorniki poslanci in sicer poslanec Grigorovici, poslanec dr. Schöpfer, poslanec Liebmanna in poslanec Erb so posegli v debato. Mnogo poslušalcev je imel zlasti gospod minister dr. Weisskirchner. Toda tisti, ki so pričakovali, da je dr. Weisskirchner oni poklicani faktor, ki bo branil in varoval interese trgovine in industrije, oni, ki so pričakovali, da bo podal jasno in odločno voljo vlade, napraviti že vendar enkrat konec neznosnim draginjskim razmeram ter da bo vlada pred vsem nastopila dosledni oster boj zoper socialno toli škodljivo draginjo mesa, so bili z dr. Weisskirchnerjevim nastopom in govorom naravnost razočarani. Po dolgi, jako neplodoviti polemiki in debati s socialnodemokratskim poslancem Glöcklom se je pečal ekscelesca trgovinski minister z draginjskim vprašanjem ter je vse zahteve, ki so bile dosedaj izrečene, odnosno izražene glede odprave draginje, označil za več ali manj neizvedljiva sredstva, od katerih po mnenju trgovinskega ministra nobeden ne more pričakovati posebnega uspeha in ki tudi ne morejo prinesiti definitivnega zboljšanja sedanjih neznosnih draginjskih razmer. Ali eno je po mnenju gospodu trgovinskega ministra potrebno, namreč dvignenje živine v inozemstvu. Ker pa bi do dosege tega od naših agrarcev toli zaželenega smotra vendar le poteklo malo preveč časa, je vlada milostno pripravljena, zavzeti se za nekatere nasvete in se z njimi baviti, to je pred vsem pečati se s temeljitim študijem, kako spopolniti v tem oziru trgovinske pogodbe z balkanskimi državami. Zmanjšati ali popustiti carino na uvoz mesa, bi bil greh zoper sv. duha, namreč sv. duha agrarcev. Naša vlada je pripravljena dovoliti le uvoz nekaj ton argentinskega mesa, ker si tega celo naša agrarna vlada ne upa prepovedati, in tako so Ljubljana, Gradec, Celovec in nekatere druga mesta dobila dovoljenje, da si smejo nabaviti do aprila 1911 po 10.000 kg, mesti Lvov in Trst pa po 15.000 kg argentinskega mesa.

Velike nade stavi trgovinski minister v aprovirano centralo zaživino, ki je že aktivna, ki pa do danes še ni razvila svojega delovanja in ni mogla vplivati na znižanje mesnih cen. Naši agrarci ne smejo spričo takega govora zastopnika naše trgovine biti vznemirjeni, da je ta govor trpel vsled medklicov, ki so padali kakor toča in da se je spričo teh izjav in vnela v večerajšnji zbornični seji pravceta besedna bitka.

Trgovinski minister je končal svoj govor po starem načelu »dulce cum utile« in dal zbornici pedagoške nauke, naj se z vso vneto loti vprašanja avstrijsko - srbske trgovinske pogodbe, ki naj bi bila prvi korak k zboljšanju današnjih avstrijskih draginjskih razmer.

Pohvalo za svoja dolgovetna pogajanja je gospod trgovinski minister žel le pri agrarcih in karakternično je, da mu je k tem njegovim izvajanjem kot prvi čestital nemški nacijski poslanec dr. Stözl.

Izmed ostalih govornikov se je krščansko - socialni poslanec dr. Schöpfer zavzemal za to, da sme biti uvoz argentinskega mesa dovoljen najdalje do 31. decembra 1911.

Poslanec dr. Liebmanna je zahteval uvedbo stanovanjskega nadzorstva ter polemiziral s trgovinskim ministrom dr. Weisskirchnerjem.

Seja je bila zaključena ob polu 5. Prihodnja seja je danes.

Razmere pri primorskih uradih v državnem zboru.

S. — Dunaj, 26. novembra. V današnji seji državnega zbora bo vložil poslanec Spinčić nujni predlog glede razmer pri primorskih uradih. Poslanec Spinčić bo v svojem predlogu statistično dokazal jezikovno nezmožnost ogromne večine primorskega uradništva, ki upravlja in sodi slovansko ljudstvo, ne da bi znalo kak slovanski jezik in vedno vedelo za njegove potrebe.

Odsek za reformo državno-zborskega poslovnika.

F. — Dunaj, 25. novembra. Odsek za reformo državno-zborskega poslovnika je imel večeraj sejo. Poročevalec dr. Steinwender je predložil svoj predlog, da naj se doba dosedanjega poslovnika provizorija podaljša za eno leto. Poslanci Choc, Levicki in Wolf so govorili proti temu predlogu. Poslanci dr. Adler, Pernsdorfer in Conci so bili za predlog. Poslanec Bielohlavsek se je zavzemal za omejitev časa posameznim govornikom. Končno se je debata prekinila in se nadaljuje v sredo, da med tem časom k tem vprašanju vse stranke lahko zavzamejo svoje stališče.

Predsedništvo proračunskega odseka.

Z. — Dunaj, 25. novembra. Nemci, ki so se že zedinili na zopetno kandidato poslanca dr. Chiarija za predsednika proračunskega odseka, so zahtevali, da naj poslanec Maštalka, ki je podpredsednik tega odseka, takoj skliče odsek k seji. Poslanec Maštalka pa tega ni hotel kar meniti tebičiti storiti in sicer z ozirom na to, da je situacija danes še nejasna. Jugoslovani še niso storili definitivnega sklepa glede vprašanja italijanske pravne fakultete, ki je na dnevnem redu proračunskega odseka, in tudi Čehi so šele večeraj imeli konstituiranje predsedstva enotnega češkega kluba. Nemci seveda teh okoliščin nikakor ne marajo priznati za merodajne ter groze, da bodo celo zavzeli pravico v plenum državnega zbora ter potom sklepa prisilili poslanca Maštalko, da skliče v najkrajšem času prvo sejo proračunskega odseka, v kateri se vrši pred vsem volitev načelnika.

Draginjski odsek.

S. — Dunaj, 26. novembra. Draginjski odsek je v večerajšnji seji se-

ji sprejel predlog, da naj se dovoli uvoz mesa, s 24 glasovi proti 17. Predlog, naj bi bil dovoljen neomejen uvoz mesa, je bil s 26 glasovi proti 16 odklonjen. Nadalje je bil sprejet predlog, da naj se dovoli uvoz argentinskega mesa le do 31. decembra 1911, kakor tudi predlog, da naj bo odpravljena carina na meso in da naj se vlada ozira pri razdelitvi mesa, odnosno pri dobavi argentinskega mesa tudi na manjša mesta.

Socijalistično - politični odsek.

F. — Dunaj, 25. novembra. Socijalistično-politični odsek je v svoji večerajšnji seji razpravljal o zakonu proti pijancem. Zlasti živahna debata se je razvila glede § 21.

Volitev predsednika enotnega češkega državnozborskega kluba.

S. — Dunaj, 26. novembra. Kakor smo že v snočnem našem listu poročali, je vzbudila kandidatura dr. Kramarja za predsednika enotnega češkega državnozborskega kluba, katere volitev bi se imela večeraj popoldne vršiti, mestoma odpor pri drugih čeških strankah, zlasti pa pri čeških agrarcih. Volitev predsedništva se je zaradi tega zavlekla do pozne večerne ure. Takoj v začetku seje se je od izven mladočeških poslancev po posredovanju poslanca Udržala začela agitacija za predsednika bivšega ministra dr. Fiedlerja, ki je tudi Mladoček. Pri prvi volitvi je bilo nato oddanih za dr. Kramarja 20 glasov in sicer vsi mladočeški glasovi, za dr. Fiedlerja pa 52 glasov. Dr. Fiedler je izvolitev odklonil. Nato se je vršila druga volitev. Oddanih je bilo 17 praznih glasov, en glas za dr. Kramarja in 52 zopet za dr. Fiedlerja. Tudi to pot je dr. Fiedler izvolitev odklonil. Seja se je zato prekinila in začela so se pogajanja med posameznimi strankami glede enotne kandidature. Končno je predsedstvo mladočeškega kluba dovolilo, da sme sprejeti dr. Fiedler predsedstvo enotnega češkega kluba, na kar je bil dr. Fiedler tudi soglasno izvoljen za predsednika enotnega češkega kluba. V svojem zahvalnem govoru je dr. Fiedler poudarjal, da hoče vsekdar ne voditi strankarsko, temveč klubovo, skupno, enotno češko politiko. Dr. Kramarj je vsled dejstva, da je pri večerajšnji kandidaturi za predsedstvo enotnega češkega kluba propadel, popolnoma potr. Izjavil je: »Danes je za me najnesrečnejši dan mojega življenja!« Dr. Kramarj tudi ni odposlan v parlamentarno komisijo češkega kluba. To je prava tragika tega moža, ki si je pridobil neveljavih zaslug za češki narod.

Zvišanje tarifov južne železnice.

S. — Dunaj, 25. novembra. Večeraj popoldne se je vršilo zborovanje poslancev iz okrajev, po katerih teče južna železnica, v zadevi zvišanja tarifov južne železnice. Bil je navzoč tudi železniški minister Wrba. Od slovenskih poslancev je prisostvoval seji edino poslanec Kočvar. Posamezni udeleženci so se utemeljeno pritoževali nad visokimi tovarnimi

tarifi južne železnice ter opravičeno poudarjali, da sanacija južne železnice nikakor ne sme biti izvršena le z denarjem prebivalstva onih okrajev, skozi katere teče južna železnica. — Vlada naj na vsak način nadaljuje pogajanja z južno železnico, da se vsaj na neprijeten način ne bo občutilo posledic zvišanih tarifov južne železnice. Vladni zastopnik je izjavil, da bo zvišanje tarifov južne železnice trajalo do leta 1917 in da pomenja to okroglo petmilijonsko obremenitev okrajev, po katerih teče južna železnica. To vprašanje se bo še temeljito obravnavalo v seji železniškega sveta, katere seja je sklicana za torek 29. t. m.

Položaj na Hrvaškem.

T. — Zagreb, 25. novembra. Kot formalni odgovor na spravi predlog, ki so ga priobčile »Narodne Novine«, vladni organ bana dr. Tomašića, izjavlja večeraj hrvaško-srbska koalicija, da je bila dolžnost bana dr. Tomašića brez vseh pogajanj stopiti pred sabor in tam za sebe zahtevati indenniteto. Popolnoma abnormalno je, če sedaj ban izjavlja, da bo sklical sabor še-le tedaj, kadar ne bo nikakih težko več. Tako insinuvacijo koalicija zavrača in konstatira, da je edini krivec sedanjih razmer na Hrvaškem hrvaški ban, ki ni pravočasno podal indennitetnega predloga in ki se tudi drugače ni potrudil, da ne bi nastopilo na Hrvaškem ex-lex stanje. Ban dr. Tomašić je — kakor se sedaj poroča — sedaj že opustil svoj načrt, obravnavati s koalicijo o pogojih vstopa koalicije v vladno večino ter je poveril to nalogo svojemu osrednjemu klubu. Ta klub se bo pečal v prihodnjih dneh z vprašanjem, kako najde neko formulo, na podlagi katere bodo pogajanja moč goča.

Predsednik avstrijskega »Flottenvereina« — odstopil.

Z. — Dunaj, 25. novembra. Dosedanji predsednik avstrijskega »Flottenvereina« baron Chiari je odstopil. Baje se je to zgodilo z ozirom na izraženo grožnjo cesarja, ki ni mogel trpeti hujškajočega Chiarijevega delovanja.

Dr. Kramarjeve slavnosti.

T. — Praga, 25. novembra. Sedaj se je določil program za slavnosti, ki se bodo vršile v proslavo dr. Kramarjeve 50letnice. 26. decembra se vrši veliko zborovanje v Pragi, na katerem bo proslavljal dr. Kramarjeve zasluge dr. Škarda. 27. decembra je v žofinskih dvorinah na Žofiju velika slavnost pod protektoratom praškega župana.

Češki antimilitaristi.

F. — Mlada Boleslava, 25. nov. Večeraj je bilo izpuščenih iz zaporov nedavno aretovanih 16 mladeničev, ki so bili aretirani radi antimilitaristične propagande, in sicer na intervencijo čeških radikalnih poslancev pri justičnem ministru.

Dr. Hinković o veleizdajniškem procesu.

Dr. Hinković, glavni zagovornik zaradi veleizdaje obtoženih Srbov v Zagrebu, priobčuje ta-le zanimiv članek v »Hrvatskem Pokretu«:

Prvo moje čustvo, ko sem izvedel za abolicijo, je bilo ogorčenje proti Tomašičevi vladi, na katere predlog je bila izdana kraljeva odredba in katera tudi nosi vso odgovornost zanjo. Prepričan sem, da je to čustvo delil z mano vsak pravičnik, ki je spremljal ne samo 53torico narodnih naših mučnikov, marveč z njimi ves hrvaški in srbski narod na skupnem jim trnjevem potu na Kalvarijo.

Z abolicijo je ustavljeno daljnje postopanje v »veleizdajniškem« procesu. Abolicija je kakor amnestija, milost. Pomiloščenje znači, da je bil dotičnik že pravomočno obsojen, abolicija pa pripušča njegovo krivdo ali tudi njegovo nedolžnost. In za to je lahko abolicija zelo problematična milost.

Ko je državni pravdnik pri »veleizdajniški« razpravi končal svoj, to je dr. Kršnjavega zaključni govor, je z velikim patosom apostrofirao obtožence, da jim ne preostaje ničesar drugega, kakor milost njegovega veličanstva.

S tem jih je proglasil že vnaprej za obsojene.

A ko je mene v mojem govoru prekinil državni pravdnik z opazko, kakor da bi obtoženci zahtevali abolicijo, mu je zaklical Valerijan Pribević: To bi bila abolicija za vas!

In to prerokovanje se je v resnici izpolnilo.

Abolicija je izrečena, toda ona ni v korist bivših osumljencev, marveč zgolj na korist državnih oblasti, počenši od preiskovalnega sodnika dr. Košutića, ki je poteptal zakon s tem, da je v preiskavi zaprisegel krivega svedoka Nastića, pa gori visoko do grofa Aehrenthala, ministra zunanjih poslov, čegar poslanik grof Forgach je plačeval in imel v svoji službi falsifikatorje dokumentov, s katerimi bi se naj bile dokazale ne samo revolucionarne težnje kraljevine Srbije proti naši monarhiji, marveč tudi veleizdaja glavnih predstavitev hrvaškega in srbskega naroda, za katerih žrtev so bili proglasoni in obsojeni naši obtoženci.

Bavil pa se je grof Forgach s tem plemenitim poslom prav v tistem času, ko je zatrjeval mojemu prijatelju dr. Srgjanu Budisavljeviću in meni ob priliki, ko sva ga meseca junija prošlega leta posetila v Beogradu, »da na teritoriju zemelj ogrske krone ni iredentizma.«

Grof je govoril resnico, zakaj iredentizma res ni, toda on je iredentizem umetno ustvarjal, oziroma ga pomagal ustvarjati.

La vérité est en marche, je rekel svojočasno Zola glede Dreyfusovega procesa. Tudi mi lahko rečemo, da je resnica na potu — vkljub vsem v kulturnem svetu nečuvnim mahinacijam, s katerimi so skušali na potu vstaviti resnico.

Korakajoč naprej, je razkrinkala krive priče ter stopila na lažnjive dokumente, kupljene s težkimi tisočaki ljudskega denarja...

A sedaj, ko se je vse odkrilo, sedaj prosijo oni državniki, ki so frivočno in enično gledali, kako se toliko nedolžnih ljudi meče v ječe in kako pokajo vsemu narodu kosti od infamne »armature«, sedaj prosjajo ti državniki brez dovoljenja in proti volji tistih, ki se jih tiče, vladarja milosti — za sebe, hoteč s tem vreči kopreno pozabljenja preko vsega, kar so zakrivali — oni.

Tragika abolicije je v tem, ker pušča na vsem narodu sum veleizdaje. Čez leto in dan, jutri že lahko znova prično preganjati ljudi radi istih »pojavnov«.

Veleizdajniški progono bodo še nadalje viseli kot Damoklejev meč nad vsem našim narodom.

Toda ali naj ostane junaštvo bivših »veleizdajnikov«, solze njihovih rodbin, trpljenje vsega naroda popolnoma izgubljeno?

Mislim, da ne. Naši prijatelji »veleizdajniki« niso potrebovali milosti, marveč pravice.

A te pravice jim nečemo dati.

Toda če tudi se jim pravice ne da, si bo le-ta sama z elementarno silo priborila veljavo.

Jaz verujem v boga, torej v pravico.

Zato se naj naši narodni mučniki tolažijo z mislijo, da so s svojim trpljenjem vzgojili biljko, ki je sedaj vzrastla do take višine, da s svojimi vrhovi osenčuje ves Balkan, vse zemlje, kjer žive Hrvati in Srbi.

Prav ono, s čemer so nas hoteli razdvojiti, je ojačilo in ukrepilo v nas prepričanje o našem narodnem edinstvu in o skupni naši kulturni bodočnosti.

To je ona velikanska revolucija, ki jo je poklical v življenje ne »Slovenski Jug«, marveč »veleizdajniški« proces v Zagrebu.

Kakor sem, pišoč te vrste, pomakal pero v ogorčenje, tako ga odlagam z nado v boljšo narodno bodočnost.

Preobilica ali pomanjkanje avskultantov?

Nedavno tega smo javili, da je hotelo pri tukajšnjem sodišču vstopiti v sodno prakso več absolviranih pravnikov Slovencev. Prošnje vseh teh pa je justična uprava odklonila, češ, da je status pravnih praktikan-

tov in avskultantov pri ljubljanskem deželnem sodišču že popoln. Mi smo že takrat izrazili svoj dvom, da bi bilo tako, ko vendar vemo, da se na primer na Štajerskem vzprejemajo pravni praktikantje Nemci neomejeno v sodno službo ne glede na status. In da je oklicovanje na status v Ljubljani samo izgovor, da ni treba sprejeti v sodno službo Slovencev, o tem smo se imeli priliko prepričati večraj. Ob določenih uri bi se morala vršiti neka obravnava. Toda tarazprava se ob napovedanem času ni mogla vršiti samo zbog tega, ker ni bilo na razpolago nobenega zapiskarja več. Jasno je torej, da na ljubljanskem sodišču nimajo v izobilju pravnih praktikantov in avskultantov, marveč nasprotno, da jih naravnost primanjkuje. A vkljub temu si justična uprava upa trditi, da ima v Ljubljani že dovolj avskultantov in pravnih praktikantov. Opozarjamo na to dejstvo slovenske poslanice.

Ven s tujei!

Uprizoritev dramaleta pod tem naslovom je prepovedana. Kje? Vsakdo bo si pač mislil, da v Ljubljani. Ne, v Zagrebu. V nedeljo praznujejo v Zagrebu petdesetletnico, odkar se je vršila v Zagrebu zadnja nemška gledališka predstava. V proslavo tega dogodka je napisal hrvaški pisatelj dr. Milan Ogrizović dramalet, ki ga je prvotno krstil z imenom »Ven s tujei«, kasneje pa mu dal naslov »24. novembra 1860.« Dramalet je slika iz prošlosti hrvaškega gledališča in ima namen, označiti pomen 24. novembra 1860., ko se je vršila zadnja nemška predstava v Zagrebu. Ta dramalet je gledališka uprava sama naročila pri pisatelju. Delo je že odobrila tudi cenzura, a večeraj je naenkrat dobila intendant hrvaškega gledališča od vlade odlok, s katerim se uprizoritev Ogrizovičevega dramaleta prepoveduje, češ da je tendenca dr. Ogrizovičevega dela naperjena proti Nemcem in Madžarom. Kakor se zatrjuje, je hrvaška vlada izdala to prepoved na ukaz od zgoraj. Iz te prepovedi, ki bi bila sicer mogoča samo v Ljubljani, je razvidno, da državna oblast povsodi ščiti Nemce, tudi na Hrvaškem. Hudo mušniki zatrjujejo, da je prepoved Ogrizovičevega dramaleta izposlovala kranjska deželna vlada in sicer za to, ker je izvedela, da se namerava slavnostne gledališke predstave v Zagrebu udeležiti tudi nekaj Slovencev iz Ljubljane in drugod. Bila je torej nevarnost, da se Slovenci, ki se udeležijo zagrebske slavnosti, navzamejo protinemškega duha v — Zagrebu.

Rožna dolina ali Rosental?

Te dni je vladal na ljubljanskem sodišču velik strah. Nastopil je namreč vrhovni kurator ljubljanskega sodišča, dr. Eger, da varuje pred slo-

venskimi preterzijami ugrožene pravice »nemškega naroda« na Kranjskem, dokler ne nastopi svojega mesta predsednik Elsner. Zgodilo pa se je to tako-le: Sodišče je izdalo neki sklep, kjer je v nemškem tekstu označeno bivališče dotične stranke Rožna dolina. Ta sklep je dobil v roke velemožni dr. Eger, ki se je valed tega silno razljutil. Mož je v sveti ogorčenosti teklen na sodišče ter energično protestiral proti temu, da se na nedopusten način slovenizirajo — nemška imena. Njegovo robantenje je seveda povzročilo na sodišču velik strah, saj se vé, da je dr. Eger že zdavna vrhovni kurator na ljubljanskem sodišču. Kakor čujemo, je dr. Eger nato vložil še pismen protest proti namišljenemu sloveniziranju — nemških krajevnih imen potom sodišča. Mi bi dr. Egerja samo vprašali, kdo razen pešice kazinotskih fanatikov ve v Ljubljani in okolici, da leži v neposredni bližini Ljubljane kraj, ki se imenuje »Rosental«? Nihče! Pač pa pozna vsako dete v Ljubljani Rožno dolino!

K Andrettovem konkurzu.

Pišemo nam: Edmund Andretto, tovarnar salam na Viču, je dne 19. t. m. doposlal v Logatec gosp. Franc Korenčanu, mesarju, nekaj denarja, kot na račun Korenčanove terjatve, za ostanek računa je pa doposlal Andretto gospodu Korenčanu izgotovljeno in podpisano menico za gosp. Maksa Japla. Kot žirant je podpisan Andretto. Korenčan je doposlal dotično menico Maksu Japlu, naj jo podpiše. Japel je poslal Korenčanu menico nazaj z dostavkom, da ne podpiše menice, ker njegova tvrdka ni bila že pet let v nobeni kupčijski zvezi z Andretto. To je Andretto storil tik pred svojim konkurzom!

Zagonetna prirodna tvorba na drevesu.

Pod tem naslovom priobčena notica g. A. Šantla v št. 413 »Slov. Naroda«, spominja me na več podobnih tvorb osobito na bukovem drevju. Tako se n. pr. nahaja v »Bilski lozi« pri Prestranku na Notranjskem precej debela bukev, ki se približno en meter nad zemeljsko površino deli v dva izrastka. Ta dva izrastka, raste-ta potem posamezno ter se dva, do dva in pol metra višje zopet združita v eno samo deblo. Tukajšnji domačini pripovedujejo tudi o mnogih bukvah rastočih v enem deblu, dočim sta iz korenin ven rastle dve debli, tako da tvori drevo obliko mostu, na katerega oboku raste drevo. Kot lajik si razlagam tak pojav, kakor sledi: Iz vodoravnih korenin pod zemljo požnete vsposredno dve debli, in samo ob sebi umevno navzdol tudi navpične korenike. Voda, veter, osobito naša burja, seveda na ugodnem terenu, odnese zemljo ter tako deloma oprosti ko-

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.
(Dalje.)

V trenutku, ko je Elvira zaprla svoja vrata, je Sancin užgal električno luč, ki jo je bil prej ugasnil in na stečaj odprl vrata.

Svetlin je ostrmel. Bil je v tako silni zadregi, da se ni mogel premakniti. Stojč tik Elvirinih vrat je gledal na starega gospoda, kakor bi ne mogel verjeti svojim lastnim očem.

Gospod Svetlin — prosim za kratak pogovor!

Stari Sancin se je imel že zopet popolnoma v oblasti. Miren je bil in hladnokrven, kakor v trenutkih, kadar je sklepal velike kupčije.

Prosim, gospod Svetlin...

Zapovedujoče se je to glasilo in energična je bila gesta, s katero je pokazal stari gospod, naj Svetlin vstopi.

Kaj želite, gospod Sancin?

Svetlin je vstopil, stari gospod je zaprl vrata.

Sedite, gospod Svetlin.

Zdaj je tudi Svetlin že premagal svojo zmedenost.

Oba sta čutila, da je v teh kratkih trenutkih v njiju srcih umrlo vse.

kar ju je doslej vezalo. Zavedala sta se, da sta si postala tujea, ki drug drugemu ne priznavata nobenih drugih pravic, kakor vsakemu tujcu in čutila drug proti drugemu samo tiste dolžnosti, ki jih nalaga dobra vzgoja.

Gospod Svetlin, je stari gospod z dostojanstveno slovesnostjo ogovoril svojega zeta. Želim vam povedati svoje mnenje o tem, kar sem videl in spoznal in vam povedati, kaj iz tega zame sledi.

Poslušam, gospod, se je oglašil Svetlin in prekrižal roki na prsih.

Iz vašega obiska pri moji varovanki v pozni nočni uri, ko nobeno pošteno dekle ne sprejema moških obiskov, izhaja čisto jasno, da imate z Elviro ljubezensko razmerje. Ker jaz v svoji hiši ne dovolim niti svojim poslom takih razmer, je ob sebi umevno, da kaj takega tudi vam in moji varovanki ne dovolim.

Umejem vaše stališče, je dejal Svetlin, a dovolite, da tudi jaz povem...

Pozneje, ako vam je drago, ga je prekinil stari gospod. Torej: nedovoljena ljubezenska razmerja niso pod mojo streho nikomur dovoljena. A kar je še huje, je to, da ste vi, kot moj zet, pozabili na vse ozire, ki ste jih dolžni ne le moji osebi, nego tudi moji časti. Zapeljali ste mojo varovanko in prepričan sem, da ste jo zapeljali že ko je živela vaša žena. Po večmesečni odsotnosti ste se vrnili

šele večeraj zvečer, a Elvira vam je še to noč odprla. To pač priča, da sta že davno domenjena, da to ni bil vaš prvi obisk v njeni spalnici. Iz tega pa sledi, da ste vi in Elvira mojo Olgo še za življenja varali. To, gospod, sem vam imel povedati.

Ko je stari gospod vrgel Svetlinu v obraz očitjanje, da je Olgo varal, je ta zadržtel. Za druga očitjanja tasta mu ni bilo mar, saj je ljubil Elviro in imel z njo poštene namene. Ali očitjanje, da je Olgo varal, ga je bolelo toliko huje, ker je moral priznati, da je opravičeno in zaslužno. S tem očitjanjem mu je stari gospod vzel orožje iz rok in mu podrl vse načrte za zagovor.

Gospod, jaz ljubim Elviro in jo bom poročil, to je bilo vse, kar je v svoji razburjenosti mogel reči Svetlin.

Na starega gospoda pa ni ta izjava napravila nikakega vtiska. V njegovo srce se je zagrizlo spoznanje, da sta Svetlin in Elvira njegovo Olgo dolgo časa varala in to ga je naredilo neusmiljenega in gluhega za vsako opravičevanje.

Vaši načrti za bodočnost me nič ne zanimajo, je trdo odgovoril stari gospod. Če se hočete poročiti, ali ostati vdovec, to je vaša stvar. Meni je le žal, da sem vam kdaj zaupal svojo hčer in želini si samo, da bi mogel pozabiti, da ste na svetu.

Svetlin je vstal. Krčevito se je njegova roka oprijemala stola in

ustnice so se mu tako tresle, da je komaj govoril.

Razumem, gospod, je rekel ponosno. Seveda zapustim še ob tej uri vašo hišo. Samo nekaj besed v pojasnilo naj mi bo dovoljenih. Ljubil sem svojo ženo resnično in vzel sem jo iz ljubezni. Mislim tudi, da je bila srečna. Poročil sem se z njo v mnenju, da je zdrava. Jaz nisem bil na prodaj, gospod Sancin. Imel sem svoj poklic in nevest na izbero. Da sem svojo ženo ljubil, priča že to, da sem na njeno prošnjo popustil celo svoj poklic, v katerem sem bil srečen in zadovoljen. Samo da bi ji podaljšal življenje, samo da bi bila srečna, sem živel z njo v obupni samoti, na kmetih, brez družbe, brez vsega tega, kar nudi življenje mlademu človeku. Dve leti je Olga hiralala. Nikoli ji nisem pokazal, kako mučno je to zame bilo. Nasprotno, storil sem vse, da bi bila zadovoljna in srečna. A če se je med tem hira-njem in umiranjem moje žene, v tej zapuščenosti na Krasu vnela v mojem srcu nova ljubezen — kdo more za to? Opravičljivo je to gotovo in razumljivo in ker valed tega Olga ni bila čisto nič prikrajšana na moji udanosti in pozornosti, pač ne zaslu-žim vašega očitjanja. Sicer sem pa že rekel, da imam glede Elvire poštene namene in jih bom izpolnil. To je vse, kar vam imam povedati.

(Dalje prihodnj.)

e pra-
Kranj-
a me-
pa se
o neki
ozna-
Rožna
vele-
tega
ogor-
gično
ne-
je se-
velik
er že
bljan-
je dr.
rotest
ranju
potom
vpra-
ih fa-
ci, da
oljane
Nih-
Ljub-

retto,
19. t.
Frane
marja,
jatva,
l An-
otov-
gosp.
pisan
l do-
j jo
ačanu
pod-
ka ni
zve-
storil

na

a no-
Na-
obnih
evju.
lozi«
pre-
no en
leli v
raste-
dva
ta v
ačini
kvah
ta iz
to da
rega
azla-
vodo-
nete
sebi
kore-
bur-
odne-
i ko-
la je

po-
uri
ojas-
jubil
sem
bila
mne-
l na
svoj
sem
da
celo
sre-
po-
bila
i sa-
brez
mla-
nira-
kako
otno,
ljna
nira-
tej
mo-
nore
in
a ni
moji
slu-
a že
tene
o je

renike. Tem potom na svetlo došlo korenine dobijo sčasoma značaj in obliko nadzemeljskega debla, ter rastejo veselo naprej v veselje in občudovanje prijateljev narave. Na ta način si lahko razlagamo prvo in drugo epizodo tvorbo. Ako je prav, naj od- dijo naravoslovci.

Slovensko deželno gledališče.

Danes, v soboto zvečer se igra prvič francoska komedija »Tat vseh tatov« (Arsene Lupin), spisala Croissy in Leblanc. Junak komedije je genijalen tat, pravi umetnik, mojster tatinstva, hkratu pa pogumen, predrzen, eleganten in duhovit človek. Sredi najvišjih, najbogatejših pariških krogov živi nespoznan in neukrotljiv. Končno pa naleti na moža, ki mu je enak, dorasel. Strašni boj dveh genijalnih mož tvori središče komedije. Mojster tatov pa se zaljubi, in ljubezen ga oplemeniti, tako da opusti radovoljno svoj tatinski posel. V komediji je seveda tudi mnogo satire na pariške bogataše, na člane reda častne legije in francoske akademije nesmrtnikov, največ pa na policijo. Sila napeto, zanimivo razburljivo dejanje te komedije, ki kaže rafiniranost gledališke tehnike na svojem višku, vpliva na gledalca z največjo silo ter ga prijetno zabava. Glavne vloge igrajo gđe. Šetřilova, gđe. Wintrowa, g. Nučič, g. Bohušlav in g. Verovšek poleg g. Danila. Predstava za par. — V nedeljo popoldne ob 3. pri zelo znižanih cenah drama »Ekvinokelj« (izven abonementa; za lože nepar), ki je zvečer prav izredno ugajala; zvečer ob 7. prvič v sezoni Wagnerjeva opera »Tannhäuser«. Med overturo bo vstop v gledališče zabranjen. Prosimo torej, da pride sl. občinstvo par minut pred začetkom.

Organizacija okrožnih zdravnikov na Kranjskem.

Na izvanrednem občnem zboru organizacije okrožnih zdravnikov, ki se je vršil 23. t. m. v hotelu »Union«, bil je namesto odstopivšega načelnika g. dr. Petra Defranceschija, ki se preseli v Gorico, izvoljen za načelnika g. dr. Alojzij Homan, okrožni zdravnik v Radečah, za njegovega namestnika pa g. dr. Hubad, okrožni zdravnik v Škofji Loki.

Umrli je

včeraj komaj 22 let stara gđe. Josipina Anžič, iz znane rodoljubne rodovine na Poljanski cesti št. 74. P. v. m.!

Požigalec pod ključem.

Kakor znano, je zvečer 30. septembra do tal pogorela na Ilovici se nahajajoča, z mrvo napolnjena šupa posestnice Marije Ahlinove na Karlovske cesti št. 17. Včeraj popoldne je policija aretovala sodnijsko ločenega delavca Ivana Jovana, rojenega v Šent Vidu nad Ljubljano ter pristojnega v Šmartno pod Šmarno goro, ker je priznal, da je kozolec, odposno šupo, nalašč in sicer iz maščevanja zažgal. Jovan pride zaradi tega hudodelstva pred porotno sodišče.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Teorija in praksa. Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem sta bile včeraj obravnavi VI. Gärtnerja in Slav. Škerlja proti Milanu Plutu. Tožitelje je zastopal g. dr. Frilan, toženec pa je prišel osebno k razpravi brez vsakega zastopnika. O pravdi sami bi ne poročali obširneje, ako bi se ne bilo prav našemu listu očitalo s toženčeve strani svoječasno nehonetno postopanje z uslužbenci. Razprava sama, ki je bila avditoriju v precejšno zabavo, se je vršila tako - le: G. Gärtner je utemeljeval po svojem zastopniku tožbeni zahtevek, in sicer 10 K za risbo neke vinjete, 60 K za risbo »Jutrovega« reklamnega plakata, 12 K za risbo dveh karikatur, ki ste izšle v »Jutru«, 38 K na ostanku plače za julij, po 150 K plače za avgust in september. G. Plut je namreč tožitelja s 1. avgustom odslovil brez pravega vzroka z utemeljitvijo, da je konzorcij lista sklenil, da se mora štediti, in sicer na ta način, da se zmanjša število uredniškega osebja. G. Plut je temu tožbenemu zahtevku ugovarjal, češ, da plakat po mnenju izvedenca ni za nič in da vinjeta

sploh ni porabna. Temu nasproti pa je izvedenec, cesarski svetnik gospod Franke, koncepcijo plakata označil kot izborna pogojeno in ravnotako je povoljno ocenil sporno vinjeto. Tožitelj pa je dokazal, da je ta dela G. Plut faktično tudi zase uporabljal. Ravnotako je ovrzel izvedenec ugovore glede ene karikature, katero je cenil na 10 K. Glede ostanka na plači za mesec junij, pravi Plut, da ima g. Gärtner dobiti le še 8 K, ne pa 38 kron, ker je bil nastavljen z mesečno plačo 120 K in ne 150 K. Kar se pa tiče zahtevka plače za mesec avgust in september, mu Plut sploh ni dolžan izplačati, ker Gärtner ni bil več nastavljen, ampak mu je Plut le obljubil, da ga bo sprejel kot uredniškega tajnika, ker se bo najbrže pokazala potreba kreiranja tega mesta. Dasi Gärtner ni bil nastavljen, je vendar sodeloval pri listu. Zahteval je torej, naj se mu izplača od vrste (vseh je bilo okoli 3500) po 4 vinarje.

Po Plutovi izjavi je Gärtnerja odslovil tudi radi tega, ker je bil nespособen in nezanesljiv. Obdolžil ga je, da je defraudiral tudi nekaj denarja. To je tudi napram Gärtnerjevemu očetu izjavil. Nato je pa v nekem pismu, naslovljenem na očeta, vse to preklcal, imenoval ga zelo vestnega in zmožnega delavca in izjavil, da je pripravljen preklicati v listih vse to, česar ga je obdolžil. Končno je na odvetnikov predlog prišlo do poravnave. Gosp. Plut se je zavezal v teku petih dni plačati gosp. Gärtnerju 120 kron in poravnati pravdne stroške. Ob 11. se je pričela obravnava Škerlj-Plut. Tožiteljev zastopnik je utemeljeval tožbo radi ugotovitve pogodbe med Škerljem in Plutom, ki je po mnenju zastopnikovem družabna. Plut je temu ugovarjal ter skušal dokazati, da pogodba ni družabna, nego mezdna. Po kratkem prigorvarjanju sodnika in dr. Frilana k morebitni poravnavi, se je obravnava preložila na 17. decembra t. l. ob 11. dopoldne.

Spomin na gasilsko slavnost. Malo pozno je prišel ta spomin, kajti gasilska slavnost se je vršila v Ljubljani že sredi meseca avgusta — ampak prišel je vendar. — Na Veliki Šmaren je peljal izvošček Matija Dežman nekega Čeha, po imenu Zlámala, k šentjakovski šoli, kjer je bil nastanjen del Čehov, ki so prišli na slavnost. Velel je izvoščeku, naj ga počaka in je pustil v vozu svoj površnik. Med tem pa, ko je tuji gost odšel, je prišel nekdo drugi, vsedel se je na voz in se je odpeljal. Dežman pa je oni površnik izročil nekemu neznanemu dečku, naj ga nese gospodu Zlámalu. Neznani deček pa je s površnikom vred neznanu kam izginil in policija ga doslej ni mogla dobiti. Dežman se je moral včeraj zagovarjati pred okrajnim sodiščem. Njegovega zagovornika, da ni imel namena oni površnik pridržati zase in da ga je res izročil nekemu neznanemu fantu, je sodišče verjelo in ga je oprostilo. Gospodu Zlámalu pa bo Dežman seveda moral škodo povrniti, ker je za površnik bil odgovoren.

Najnovejše vesti.

Sporazum med Nemčijo in Rusijo radi Perzije.

A. — Berlin, 26. novembra. Kakor se zatrjuje v dobro poučenih diplomatskih krogih, se je posrečilo doseči med Nemčijo in Rusijo sporazum glede postopanja Rusije v Perziji.

Bolezen belgijske kraljice.

A. — Bruselj, 26. novembra. Včeraj zvečer se je razglasilo, da je stanje obolele belgijske kraljice zadovoljivo.

Dijaški nemiri v Petrogradu.

Z. — Petrograd, 26. novembra. Včeraj opoldne je zopet prišlo do velikih dijaških nemirov na Nevskem prospektu. Ob 11. dopoldne se je tam zbralo okoli 5000 dijakov, ki so popolnoma zaprli ves promet na celi široki ulici. Prišla je policija, ki je skušala z veliko strogostjo dijake razgnati. Prišlo je do spopada. Proti drugi uri je vladal zopet mir in red. Dijaki so šli nato proti palači sv. sinoda ter so nameravali tam demonstrirati, policija pa jih je tudi od tam pregnala.

Vetaja v Braziliji končana.

A. — Paris, 25. novembra. Iz Brazilije prihajajo vesti, da se je posrečilo popolnoma zadušiti vetajo, da je proglašena amnestija in da je povsod zopet nastopil mir in red.

Supilo napoveduje nova razkritja v aferi falzifikatov.

S. — Dunaj, 26. novembra. Včeraj popoldne je prišel v državni zbor hrvaški poslanec Supilo, ki se je nasproti izprašujočim ga žurnalistom izrazil, da se sme pričakovati v znani aferi ponarejenih dokumentov v veleizdajniškem procesu še velikih senzacij, čim bo končana preiskava proti Vašiču, kar se zgodi v 14—20 dneh. Supilo je prepričan, da bo padla na zunanega ministra grofa Aehrenthala marsikatera onih peg, ki jih je s tako vneto za časa veleizdajniškega procesa Aehrenthalovo in Aehrenthalu naklonjeno časopisje valilo ravno na njega. Supilo je nato delj časa konferiral s poslancem profesorjem Masarykom, na kar sta se oba podala k zborovanju jugoslovanskega dijaštva, ter tam pojasnila marsikatero stvar v aferi ponarejenih dokumentov.

Za kratek čas.

Župnik Debevec: Torej po predlogu dr. Pegana bi morali izstopiti vsi oni člani, ki niso pravi kmetje, iz naše kmetiške družbe!

Župnik Gorjanec: Kako misliš, pravi kmetje, ali po obnašanju ali po mišljenju?

Župnik Debevec: Eh, kako si neznosen! Jaz mislim tiste, ki se ne pečajo z obdelovanjem njiv in polja sploh!

Župnik Gorjanec: Jaz pa takole mislim, da postanemo vsi duhovniki lahko člani te prekristne kmečke združbe, vsaj smo vsi vinogradniki, ker delamo v vinogradu Gospodovem!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Borzna poročila.

Dunaj, 25. novembra. Včerajšnja borza je bila skoraj brez vsakega prometa. Kolikor so se posamezne vrednosti kupovale, se je to godilo na temelju predvčerajšnjih končnih kurzov. Ultimo - denar pri bankah je bil 5³/₄—5⁷/₈%. Rente so bile nespremenjene, le ogrska zlata renta je bila nekoliko nižja. Devize so bile slabe.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi današnje borze 25. novembra 1910.

Maloobsejni papirji.	Dinarji	Stigrovi
4% majeva renta	93.15	93.35
4 1/2% srebrna renta	96.85	97.05
4% avstr. krona renta	93.10	93.30
4% ogr.	91.70	91.90
4% kranjsko deželno posojilo	96.—	97.—
4% k. o. čelike dež. banke	94.—	95.—

Srečke.

Srečke iz l. 1860 %	215.—	221.—
„ 1864	319.25	325.25
„ 1868	154.85	160.85
„ zemeljske l. izdaje	298.—	304.—
„ 1868	281.—	287.—
„ ogrske hipotekne	247.50	253.50
„ dun. komunalne	536.50	546.50
„ avstr. kreditne	528.50	538.50
„ ljubljanske	89.50	95.50
„ avstr. rdeč. krita	75.50	79.50
„ ogr.	48.50	52.50
„ bazilika	31.75	35.75
„ turške	256.75	259.75

Banknote.

Ljubljanske kreditne banke	444.—	448.—
Avstr. kreditnega zavoda	665.25	666.25
Dunajske bančne družbe	553.50	554.50
Južne železnice	115.—	116.—
Državne železnice	749.25	750.25
Alpine-Montan	770.—	771.—
Čelike sladkorne družbe	252.50	254.—
Živnostenske banke	272.50	273.—

Valuta.

Cekini	11.37	11.39
Marki	117.60	117.80
Franki	95.35	95.50
Lire	95.—	95.25
Rubli	254.—	254.75

„Slovenski Narod“ izhaja dnevno dvakrat.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 25. novembra 1910.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg	11.24
Rž za april 1911	za 50 kg	7.97
Koruzi za maj 1911	za 50 kg	5.65
Oves za april 1911	za 50 kg	8.30

Efektiv.

Neizpremenjeno.

Anton Šarc

Ljubljana, Selezburgova ulica št. 5,
na voglu Knaflcove ulice (nasproti glavni pošti)

pristine švicarske vezenine

najcenejši nakup

182

oprem za neveste.

VABILO

k

rednemu občnemu zboru
dijaškega podpornega društva Radogoj.

ki se vrši

v soboto, dne 26. listopada 1910. leta

ob šestih zvečer

v „Narodnem domu“.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Volitev predsednika, njegovega namestnika in trinajstero odbornikov.*)
6. Volitev računskih preglednikov.
7. Slučajnosti.**)

V Ljubljani, dne 10. listopada 1910.

Za odbor:

Ivan Hribar
predsednik.

Izpisek iz pravil:

*) § 13. Odbor šteje poleg predsednika in njegovega namestnika 13 članov. Vsi člani morajo voljeni biti izmed ustanovnikov in rednih članov; vendar pa v odboru ne sme biti več kot 7 ustanovnikov. Poleg predsednika in podpredsednika mora stanovati vsaj sedem odbornikov stalno v Ljubljani. Ostalih 6 odbornikov voli se tako, da imajo Kranjska (zunaj Ljubljane), Štajerska, Koroška, Goriška Trst z okolico in Istra po enega zastopnika v odboru.

**) § 22. O samostalnih predlogih društvenikov se sme le takrat obravnavati, ako so bili teden dni prej naznanjeni društvenemu odboru. Za veljavnost sklepa o spremembi pravil treba je navzočnosti vsaj dvajset društvenikov.

Kdor se ne more udeležiti občnega zbora se prosi, da zanesljivo pošlje priloženo pooblastilo, na katerem se naj izpolni samo datum in podpis.

Redbina Anžičeva in Schrey
ova naznanjata, da je njihova nad
vse ljubljena hčerka, ozir. sestra,
svakinja in teta, gospodična

Josipina Anžič

danes, dne 25. novembra v najlepših
cvetočih letih v 23. letu, previdena s
sv. zakramenti mirno v Gospodu za-
spala.

Pogreb preblage pokojnice bo v
nedeljo, dne 27. novembra ob 1/4 uri
popoldne iz hiše žalosti Poljanska
cesta št. 74 v lastno rakev na pokopališče pri Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo da-
rovale v župni cerkvi pri Sv. Petru.
Priporoča se v molitev in blag
spomin. 3903

Ljubljana, dne 25. novembra 1910.

Žalujejo ostali.

I. kranjski pogreb. zavod Fr. Doberlet.

Eng. Franchetti
v Ljubljani, Sodnijska ulica 2,
nasproti kavarno „Evropa“
priporoča svojo elegantno in higijsno
urejeno
brivnico
in prodajo raznih dišav in kozmetičnih predmetov.
Svoji k svojim!

Iščem službo 265
hotelskega sluge ali točaja
v kaki večji gostilni ali restavraciji.
Imam večletno prakso. Govorim slo-
vensko, nemško, ogrsko in deloma laško.
Jurij Špelič, Kelečerska ul. 24.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel
glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najoonejši zavod na kontinentu.
Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno
vsakovrstna posojila in kredite
kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite!
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Ustanovljena leta 1882. 23
Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrirana zadruga z omejeno zavezo
v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.110.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pre-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000
Posojuje na zemljišča po 5 1/2% x 1 1/2% na amortizacijo ali pa po
5 1/2% brez amortizacije; na menice po 6%.
Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.
Telefon št. 185. Poštne hranilnice račun št. 828.405.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“
registrirana zadruga z omejenim jamstvom
Uradni prostori: Selenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.
Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2%; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Navotam menjalnice:** zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— **Eksempira** trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.
Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi
pisarni. 10
Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.
Stritarjeva ulica št. 2.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
od dne vloge po 4 1/2% čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne
papirje vseh vrst po dnevni kurzi.
Delniška glavnica: K 5.000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba
Kranjska stavbinska družba v Ljubljani
Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za
stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kozexah in na Viču; kamnolomi v Podpečih in v Opatiji.
Telefon št. 16. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste. 163 Telefon št. 16.

Največji, najvarnejši
slov. denarni zavod.
Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA .-. Prešernova ulica št. 3. .-. LJUBLJANA
Največji, najvarnejši
slov. denarni zavod.
Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron. — Denarni promet do 31. dec. 1909 nad 518 milijonov kron. — Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.
Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še
mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vse davčno močjo.
Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka spekulacija z
vložnim denarjem. — Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po
4 1/4%
brez odbitka; nevzdržene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapi-
talu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.
Posoja na zemljišča po 5% obresti in proti amortizaciji po najmanj
1/4% na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.
Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike, v podpiranje
slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditno društvo.

Dolžnost
vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovenski
banki „SLAVIJA“.
Podpirajmo torej
domač slovenski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi
je največji slovenski zavarovalni zavod v Avstriji.
.-. Ogromni rezervni fond K 48.812.707.— jamči za popolno varnost .-.
Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za otrok.
Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.
Banka „SLAVIJA“ je res slovenska zavarovalnica z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Banka „SLAVIJA“ gnotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelnim namenom.
Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.
Vsa pojasnila daje drage volje
generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Napišite